

Obnovljivi izvori energije u ruralnim područjima

Doc.dr.sc. Danijel Topić

Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek

FER

Zagreb, 21.1.2019.

RuRES

Renewable Energy Sources and Energy
Efficiency in the Function of Rural Development

Osnovne informacije o projektu

- ▶ Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost u funkciji ruralnog razvoja - **RuRES**
- ▶ Interreg V/A Programa suradnje Mađarska-Hrvatska 2014-2020 1st CfP
- ▶ 226,838.86 € (EU doprinos: **192,813.02 €**)
- ▶ LB: **FERIT** (109,590.10 €, EU: 93,151.58 €)
- ▶ B1: **MTA KRTK** (76,088.76 €, EU: 64,675.44 €)
- ▶ B2: **KU** (41,160.00 €, EU: 34,986.00 €)
- ▶ Početak projekta: 1.9.2017.
- ▶ Završetak projekta: 31.12.2018.

22-Jan-19

BALKAN 13. august 2012.

Najgore suše u Hrvatskoj u 50 godina

Novac za odštetu seljacima Ministarstvo poljoprivrede nema, ali se analiziraju drugi modeli pomoći.

SPALJENO JE SVE OD KUKURUZA I POVRTNIH KULTURA DO VIŠEGODIŠNIJH NASADA

U Slavoniji i Baranji štete od suše veće od milijardu kuna

(Foto: PEXSELL)

Objavljeno 31. kolovoza, 2012.

Podijeli

Najveća je šteta u Osječko-baranjskoj županiji - 513 milijuna kuna, a najmanja u Požeško-slavonskoj - 53 milijuna

KAD PRIRODA POLUDI

Istra, Kvarner, Dalmacija i Slavonija sušu ne pamte stotinu godina!

AUTOR: Tanja Rudež OBJAVLJENO: 09.08.2012. u 17:15

U Istri i Slavoniji je proglašena elementarna nepogoda, a u Pakracu uvedena redukcije vode

22-Jan-19

Slavonija 2012.

Slavonija 2014.

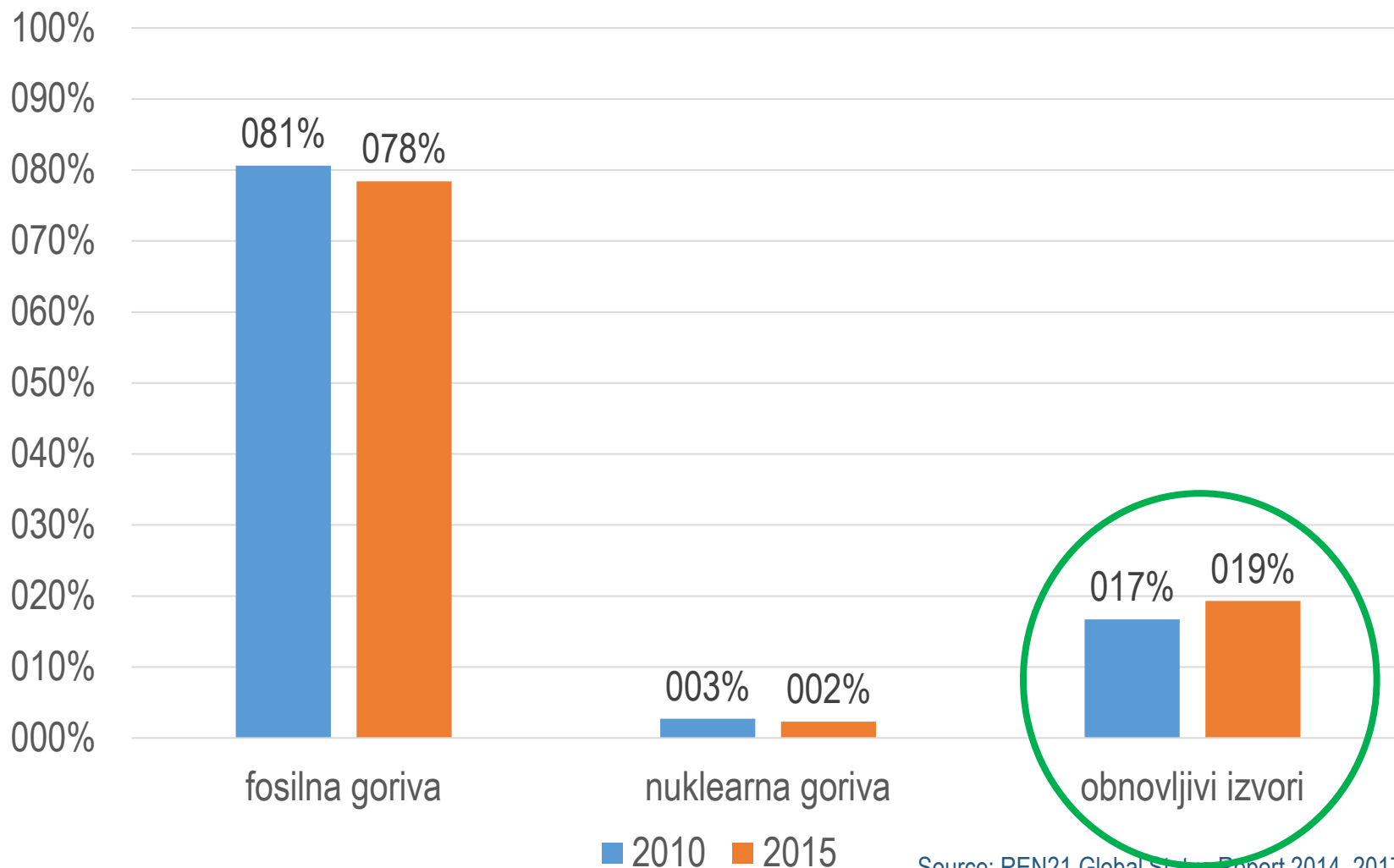
Ljeto 2017., Dalmacija

Rujan 2017., Dalmacija

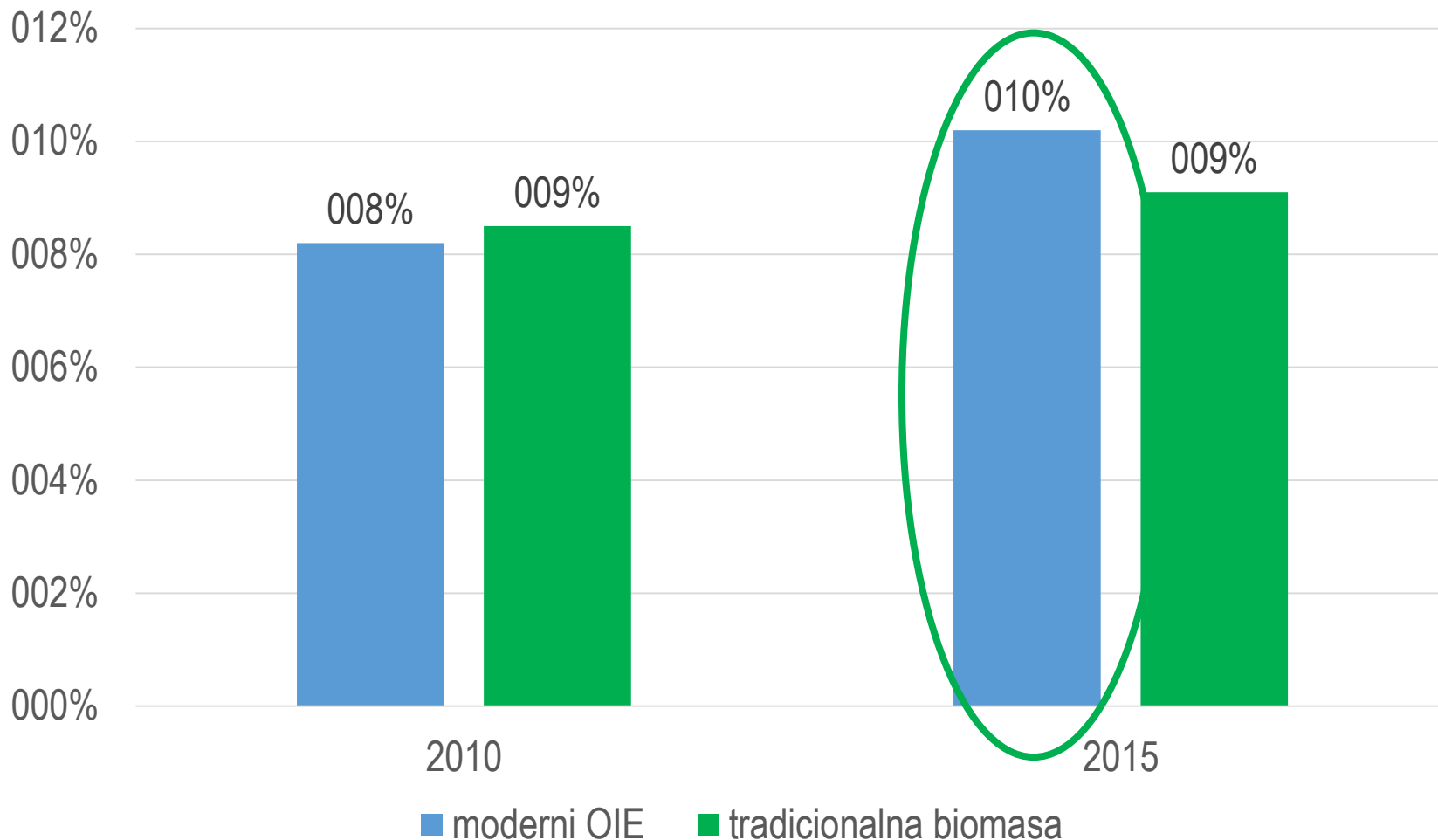
22-Jan-19

Procjena udjela OIE u ukupnoj potrošnji finalne energije, 2010./2015.

Source: REN21 Global Status Report 2014, 2017

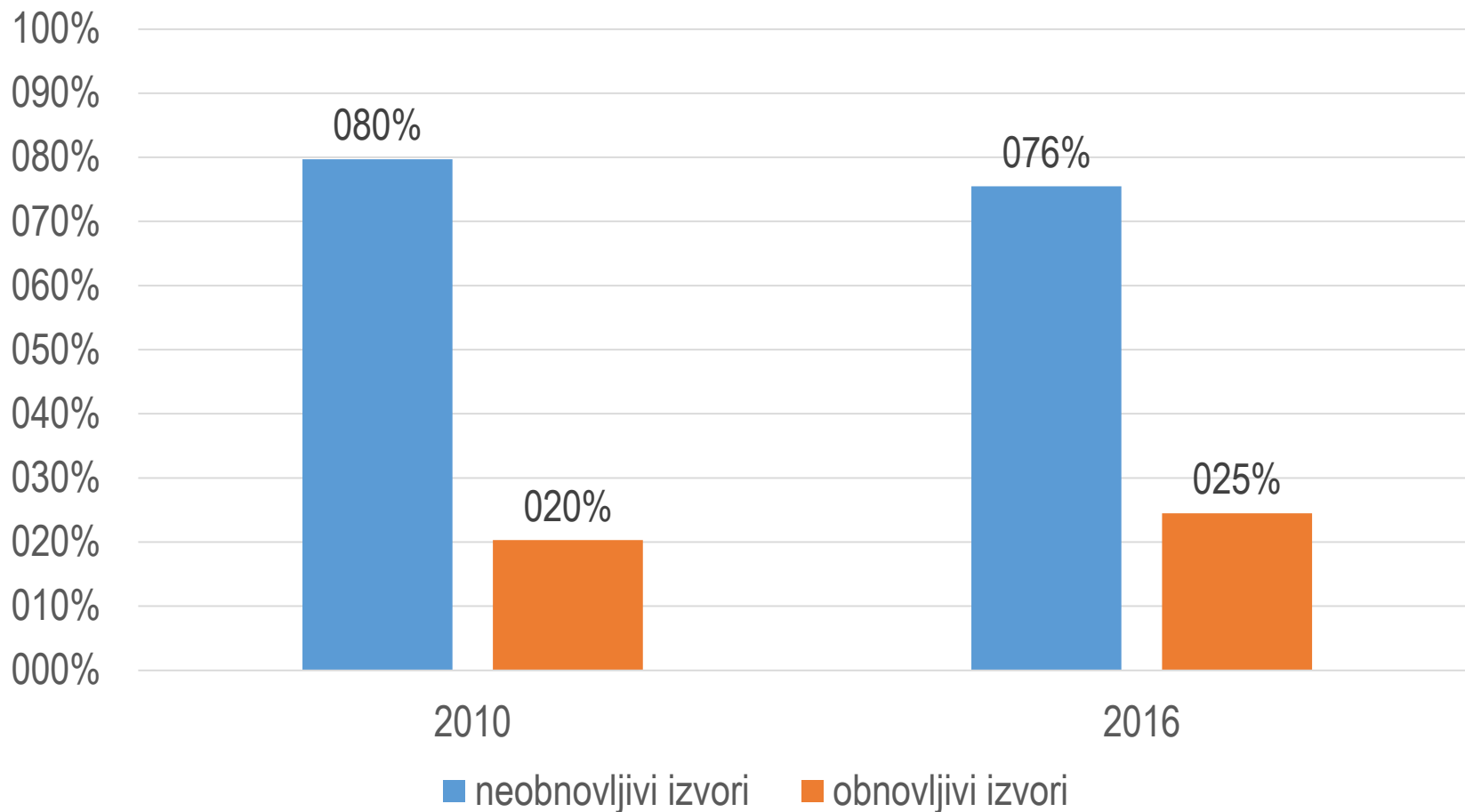
Procjena udjela OIE u ukupnoj potrošnji finalne energije, 2010./2015.

Source: REN21 Global Status Report 2014, 2017

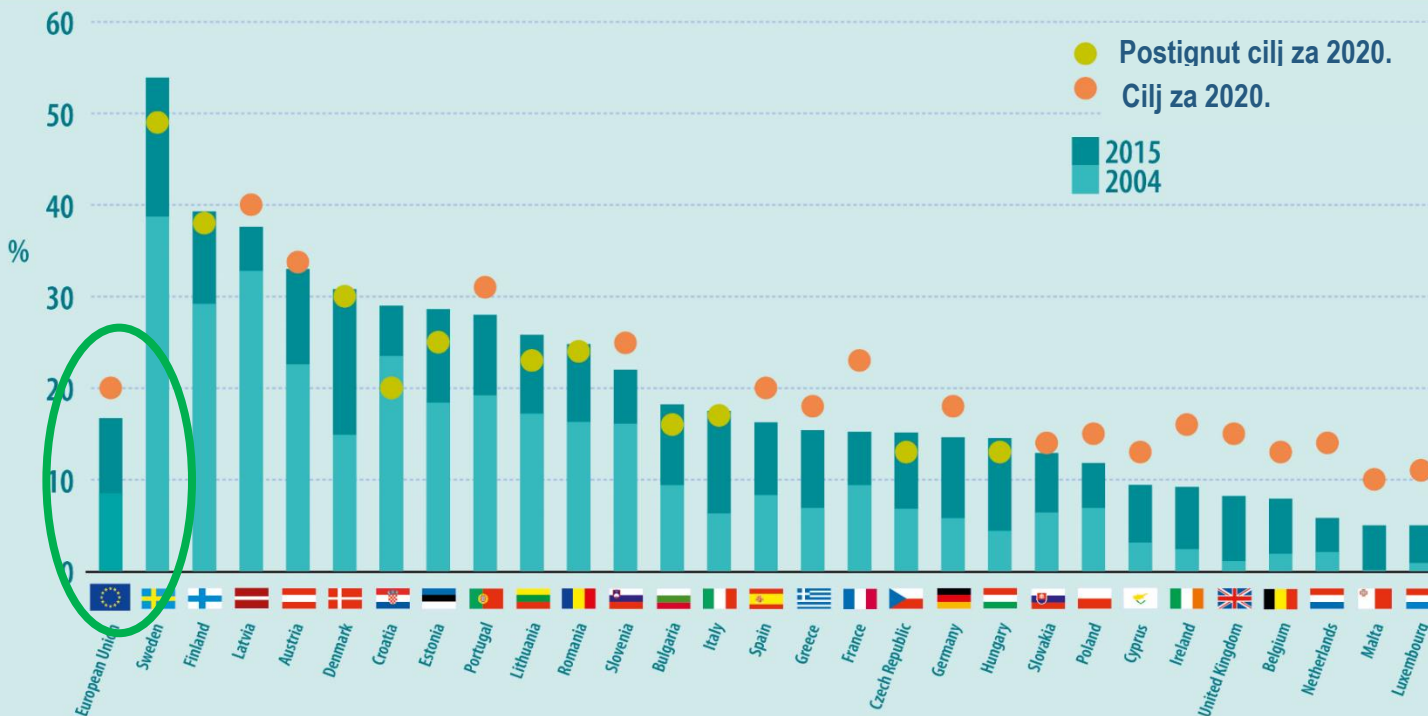

Procjena udjela OIE u ukupnoj proizvodnji električne energije, 2010./2016.

Source: REN21 Global Status Report 2014, 2017

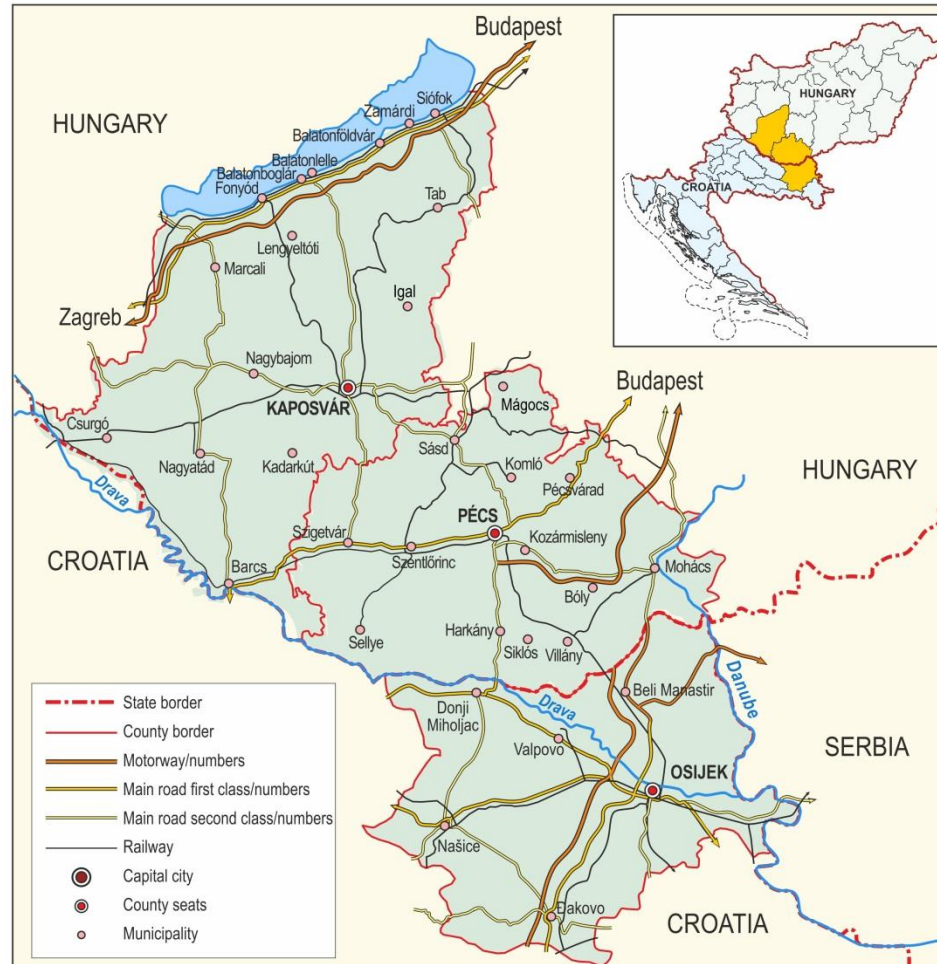
Udio energije iz obnovljivih izvora u članicama EU (u % finalne potrošnje energije)

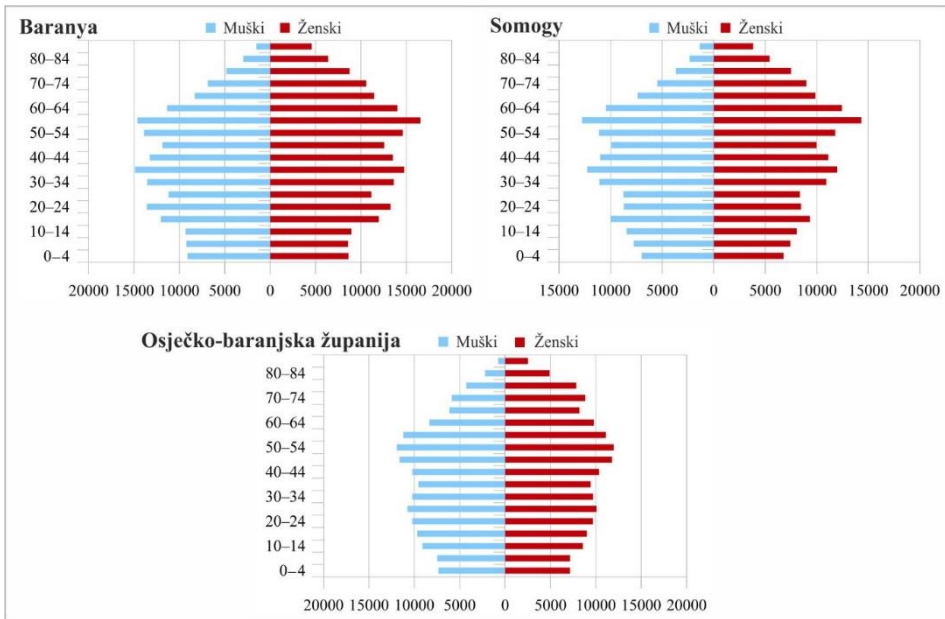
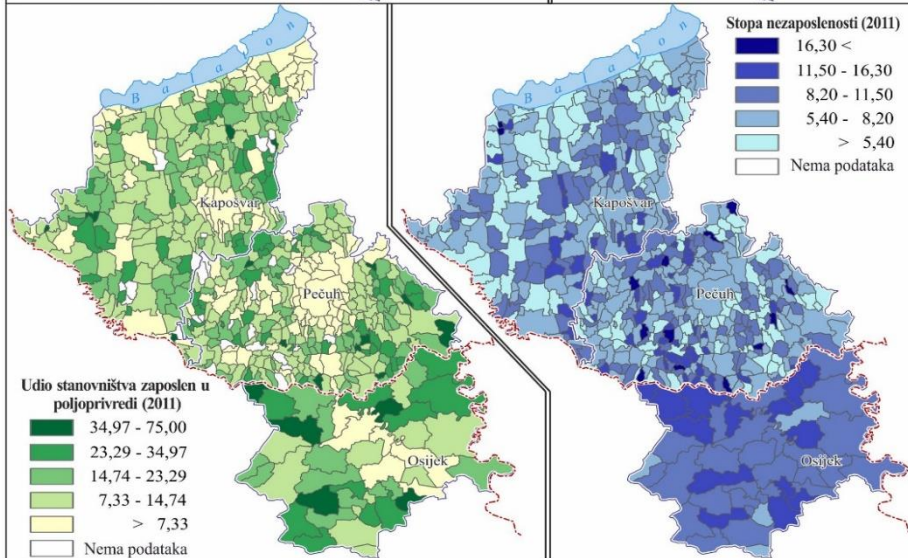
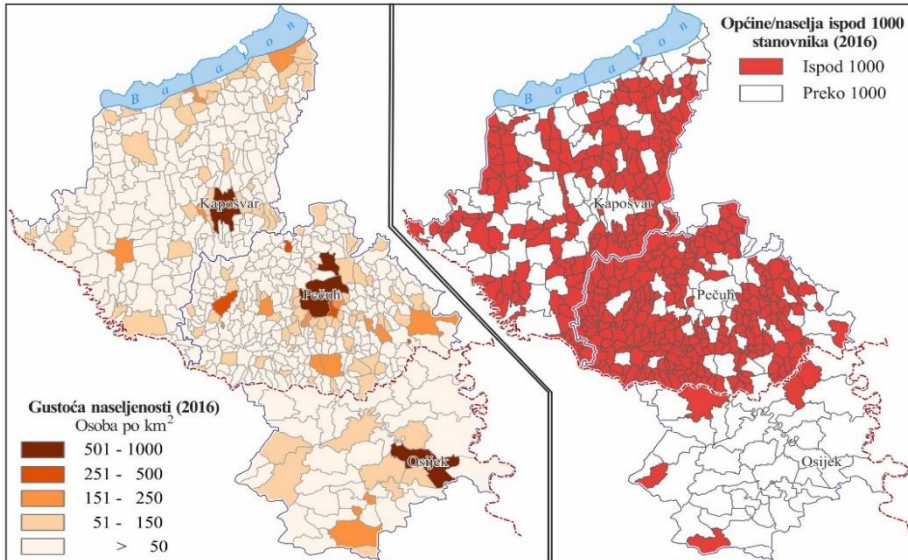

Source: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Infographic_REN-2004-2015.png

eurostat

Promatrano prekogranično područje

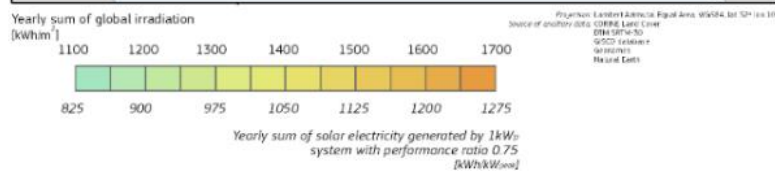
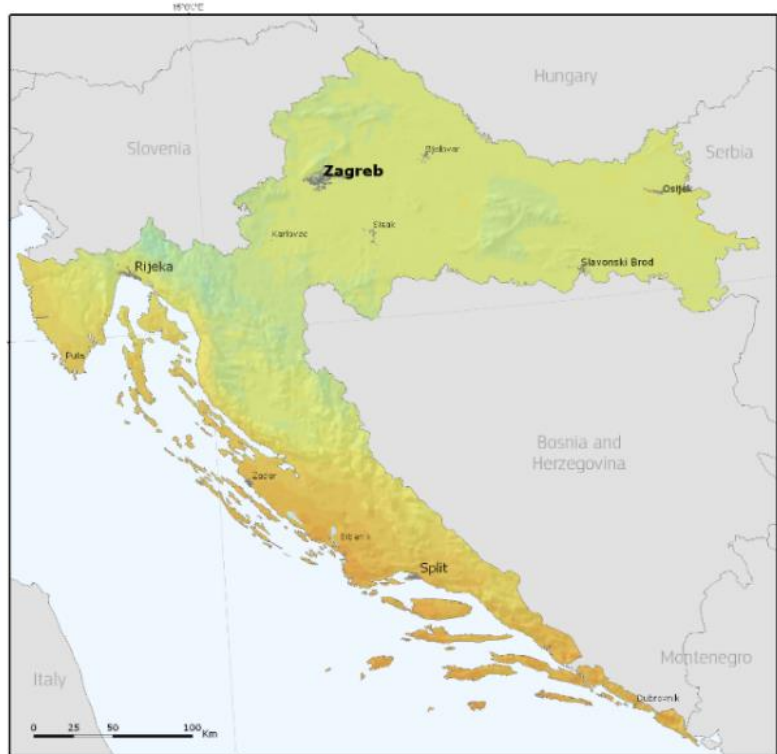

Gledište (aspekt)	Baranja (HU)	Somogy (HU)	Osječko-baranjska (HR)
Broj općina (LAU2)	301	246	42
Od toga: broj urbanih općina	14	16	7
Prosječan broj stanovnika po općini	1 284 ¹⁾	1 285 ¹⁾	7 263 ¹⁾

Napomena: 1) izračun prema popisu iz (2011), Izvor: Rác 2016, KSH 2018.

Potencijal OIE u prekograničnom području

Godišnja dozračenja sunčeva energija u Republici Hrvatskoj i Republici Mađarskoj
("PV GIS," 2018)

Godišnji energetska potencijal proizvodnje bioplina u Osječko-baranjskoj županiji te županijama Baranya, Somogy.

Baranya (2016)				
Vrsta	Broj *	Raspoloživost stajskog gnoja po jedinki [t/god] **	Godišnja raspoloživost stajskog gnoja	Teoretski energetska potencijal [MWh/god]
Goveda	34.000	10.00	340.000	187.000
Svinje	226.000	1.20	271.200	45.182
Perad	1.915.000	0.008	15.320	15.167
Somogy (2016)				
Vrsta	Broj***	Raspoloživost stajskog gnoja po jedinki [t/god] **	Godišnja raspoloživost stajskog gnoja	Teoretski energetska potencijal [MWh/god]
Goveda	46.000	10.00	460.000	253.000
Svinje	145.000	1.20	174.000	29.550
Perad	484.000	0.008	3.872	3.833
Osječko-baranjska županija (2016)				
Vrsta	Broj****	Raspoloživost stajskog gnoja po jedinki [t/god]	Godišnja raspoloživost stajskog gnoja	Teoretski energetska potencijal [MWh/god]
Goveda	85.828	10.00	858.280	472.054
Svinje	342.841	1.20	341.960	56.970
Perad****	544.938	0.008	360	4317

cca 247 GWh/god

* (Központi Statisztikai Hivatal, 2018) ** (Energy Efficiency and Renewables Supporting Policies in Local level for energy, 2012) *** (Központi Statisztikai Hivatal, 2016)

**** (Hrvatska poljoprivredna agencija, 2016) ***** (Hrvatska poljoprivredna agencija, 2017)

Godišnji energetska potencijal proizvodnje tekućih biogoriva u Osječko-baranjskoj županiji ("Potencijal obnovljivih izvora energije u Osječko-baranjskoj županiji," 2013)

Sirovina	Masa sirovine [t/god]	Količina biogoriva [t/god]	Donja ogrjevna vrijednost [GJ/t]	Teoretski energetska potencijal [GWh/god]
Bioetanol				
Kukuruz (s.v.)**	1.100.032	330.962	27	2.482
Šećerna repa	8.048.159	623.887	27	4.679
Biodizel				
Uljana repica	463.911	189.351	37	1.946
Soja	421.738	79.874	37	821

Godišnji energetska potencijal proizvodnje tekućih biogoriva u Mađarskim regijama Baranya i Somogy.

Vrsta sirovine	Masa sirovine [t/god], 2016		Količina biogoriva [t/god]		Donja ogrjevna vrijednost [GJ/t]	Teoretski energetska potencijal [GWh/god]	
	Baranya *	Somogy **	Baranya	Somogy		Baranya	Somogy
Bioetanol							
Kukuruz	656.619	682.987	197.557	205.490	27	1482	1541
Šećerna repa	74.490	126.055	5774	9772	27	43	73
Biodizel							
Uljana repica	60.585	86.466	24.836	35.445	37	255	364
Soja	58.903	8.071	11.156	1529	37	115	16

* (Központi Statisztikai Hivatal, 2018) ** (Energy Efficiency and Renewables Supporting Policies in Local level for energy, 2012)

Teoretski energetska potencijal drvene biomase u Osječko-baranjskoj županiji (Food and Agriculture Organization of the United Nations, 2009)

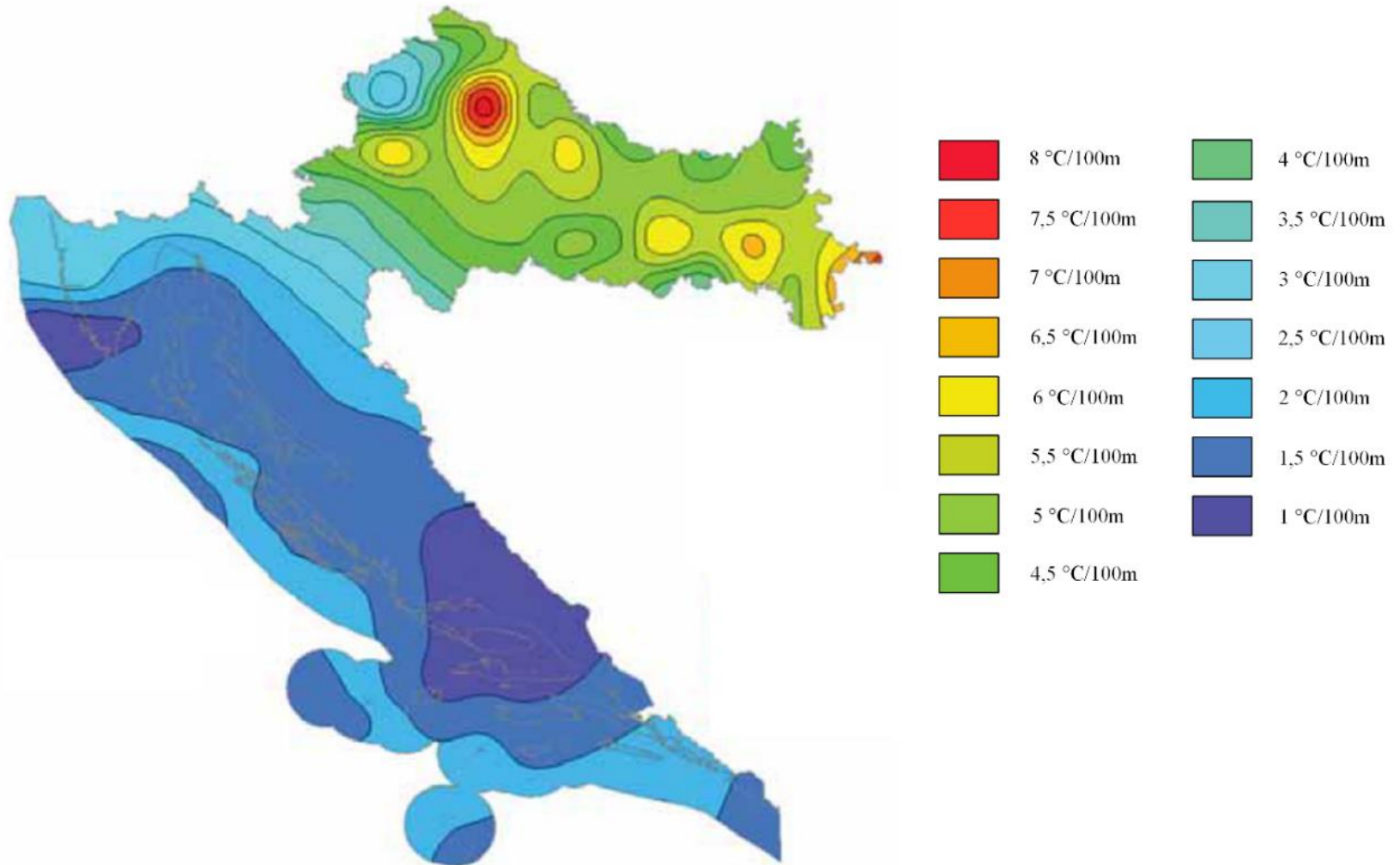
Ukupna drvena zaliha [m ³]	Ukupni godišnji prirast [m ³]	Godišnji etat prostornog drva (uključujući četinjače) [m ³]		Teoretski energetska potencijal godišnjeg etata prostornog drva (uključujući četinjače)			
				Planirana sječa		Ostvarena sječa	
22.291.528	758.143	Planirana sječa	Ostvarena sječa	GWh	TJ	GWh	TJ
				274.143	186.370	479	1.724

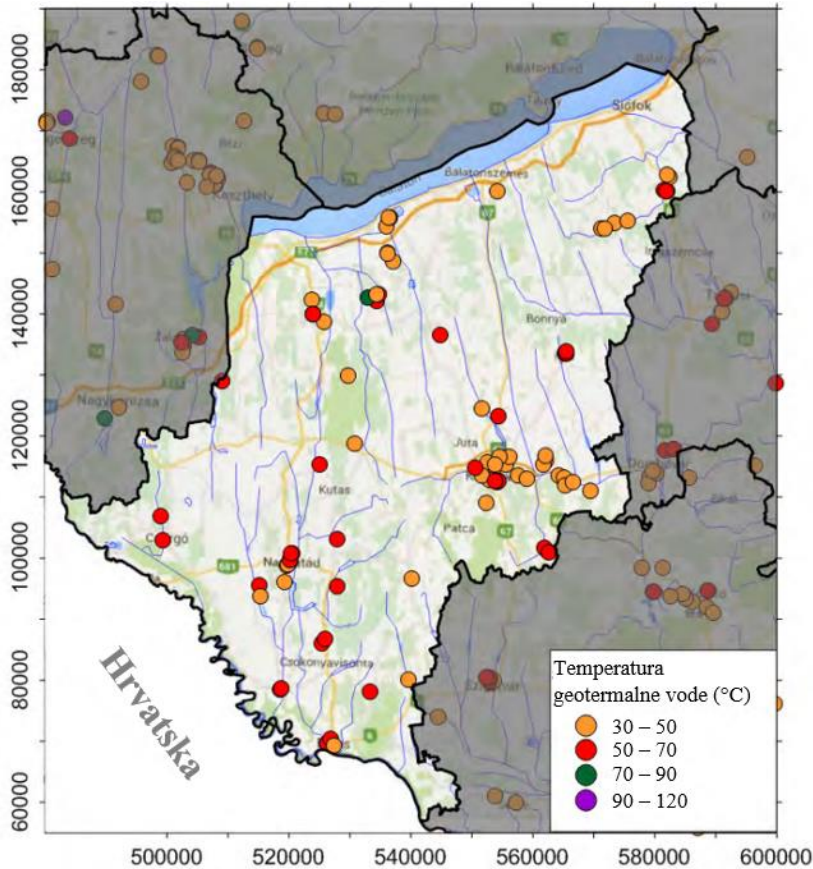
Teoretski potencijal proizvodnje energije iz otpada na području Osječko-baranjske županije ("Potencijal obnovljivih izvora energije u Osječko-baranjskoj županiji," 2013)

Sirovina	Raspoloživost otpada [t/god]*	Teoretski energetska potencijal [MWh/god]	Teoretski energetska potencijal [TJ/god]
Klaonički otpad	4.651	23.255	84,7**
Ostaci iz drvne industrije	321	1.509	5,4
Biorazgradiva komponenta komunalnog otpada	39.210	26.467	95,3**

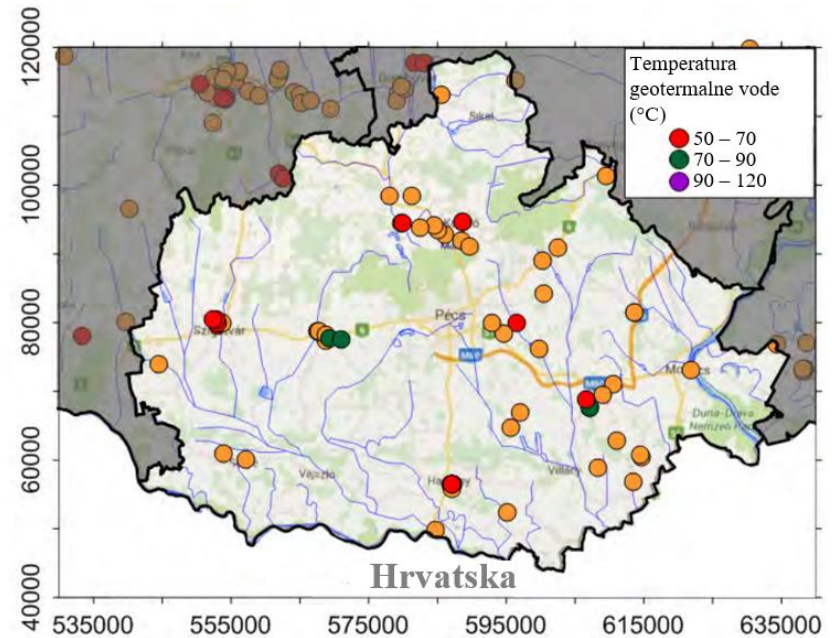
Gustoća toplinskog toka u području bivšeg Panonskog mora (“Potencijal obnovljivih izvora energije u Osječko-baranjskoj županiji,” 2013)

Izvori geotermalne vode u županiji Somogy u Republici Mađarskoj (MEKH, 2016)

Izvori geotermalne vode u županiji Baranya u Republici Mađarskoj (MEKH, 2016)

Primjeri dobre prakse

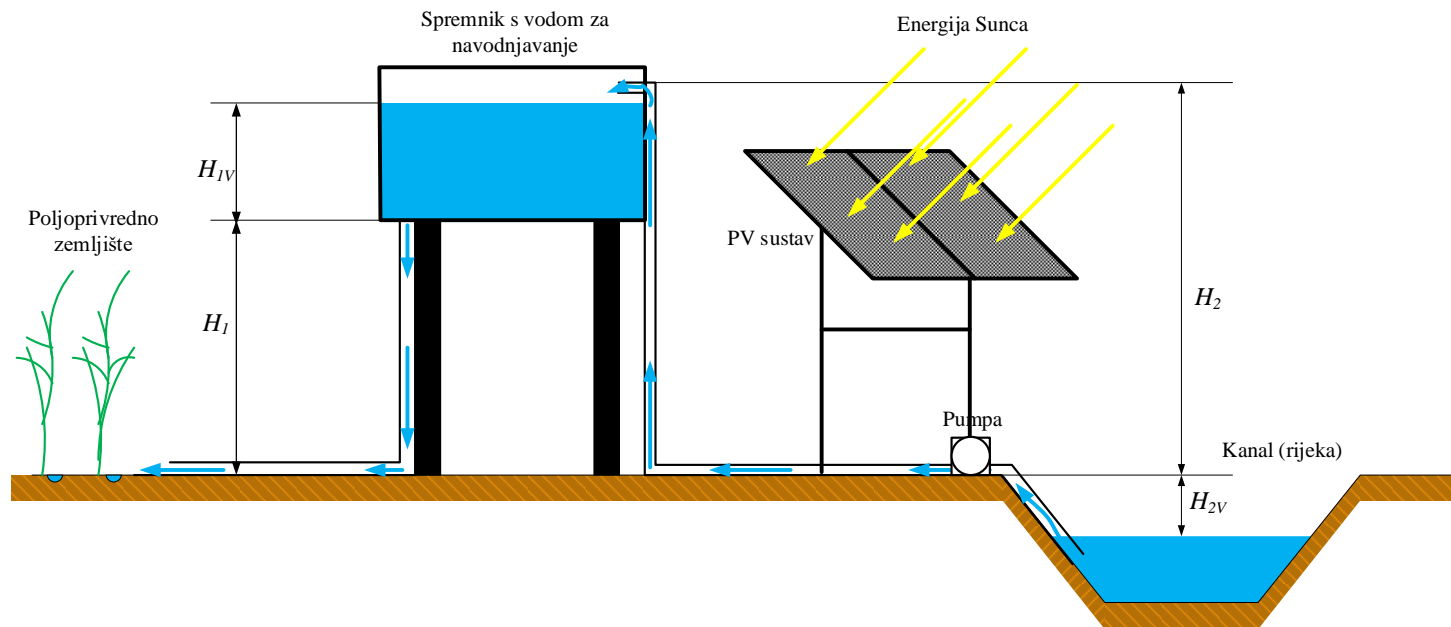
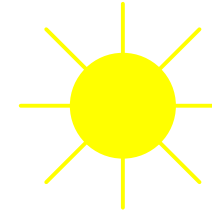

Centralno grijanje pomoću kotla na drvnu sječku i solarnih kolektori (Urbersdorf)

Samostalni fotonaponski sustav za vrcanje meda (OPG – Nenad Grčić)

Bioplinska elektrana HRASTIN

- ▶ Investitor: Mico d.o.o.
- ▶ Lokacija: Hrastin, općina Vladislavci
- ▶ Električna snaga: 355 kW
- ▶ Toplinska snaga: 400 kW
- ▶ Početak izgradnje: 20.06.2017.
- ▶ Završetak izgradnje: 24.11.2017.
- ▶ Investicijski troškovi: 12,000,000.00 kn (1.61 mil. of EUR)
- ▶ Spojena na mrežu: od 18.01.2018.

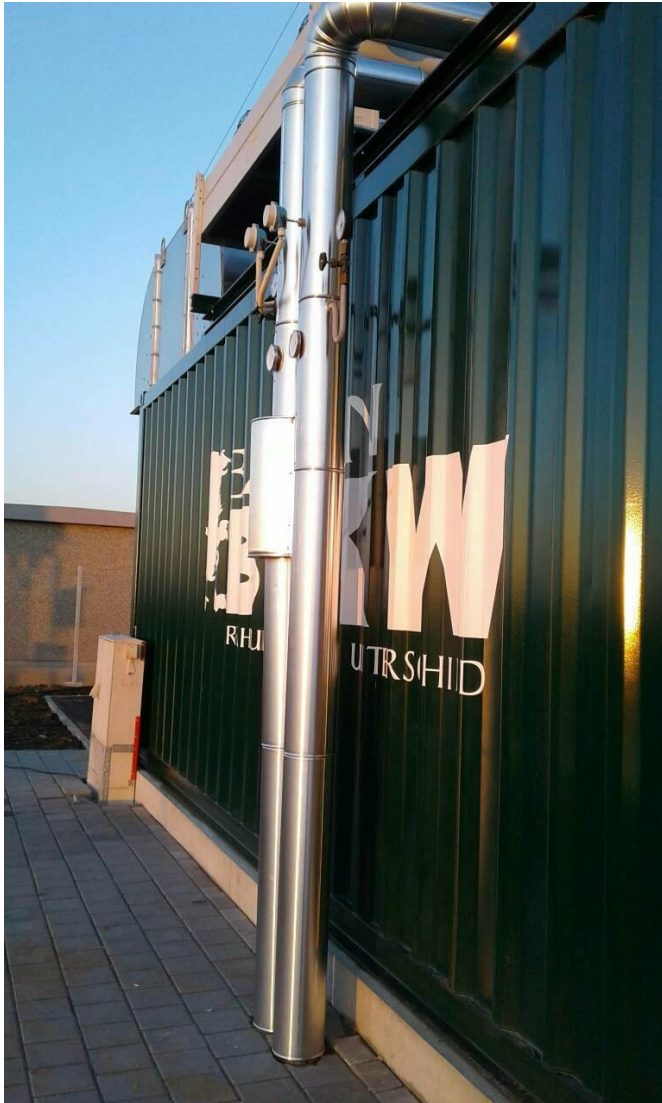

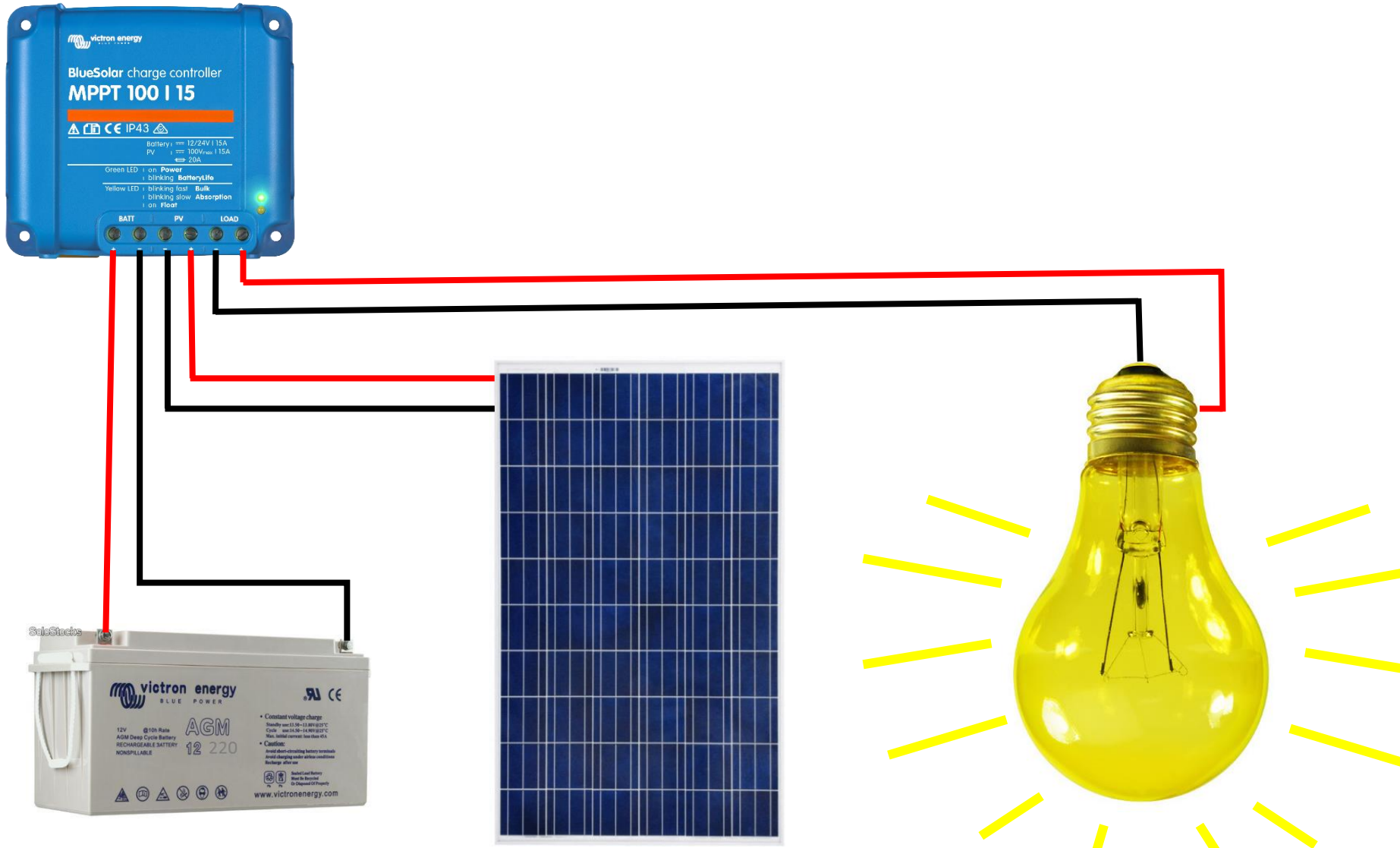

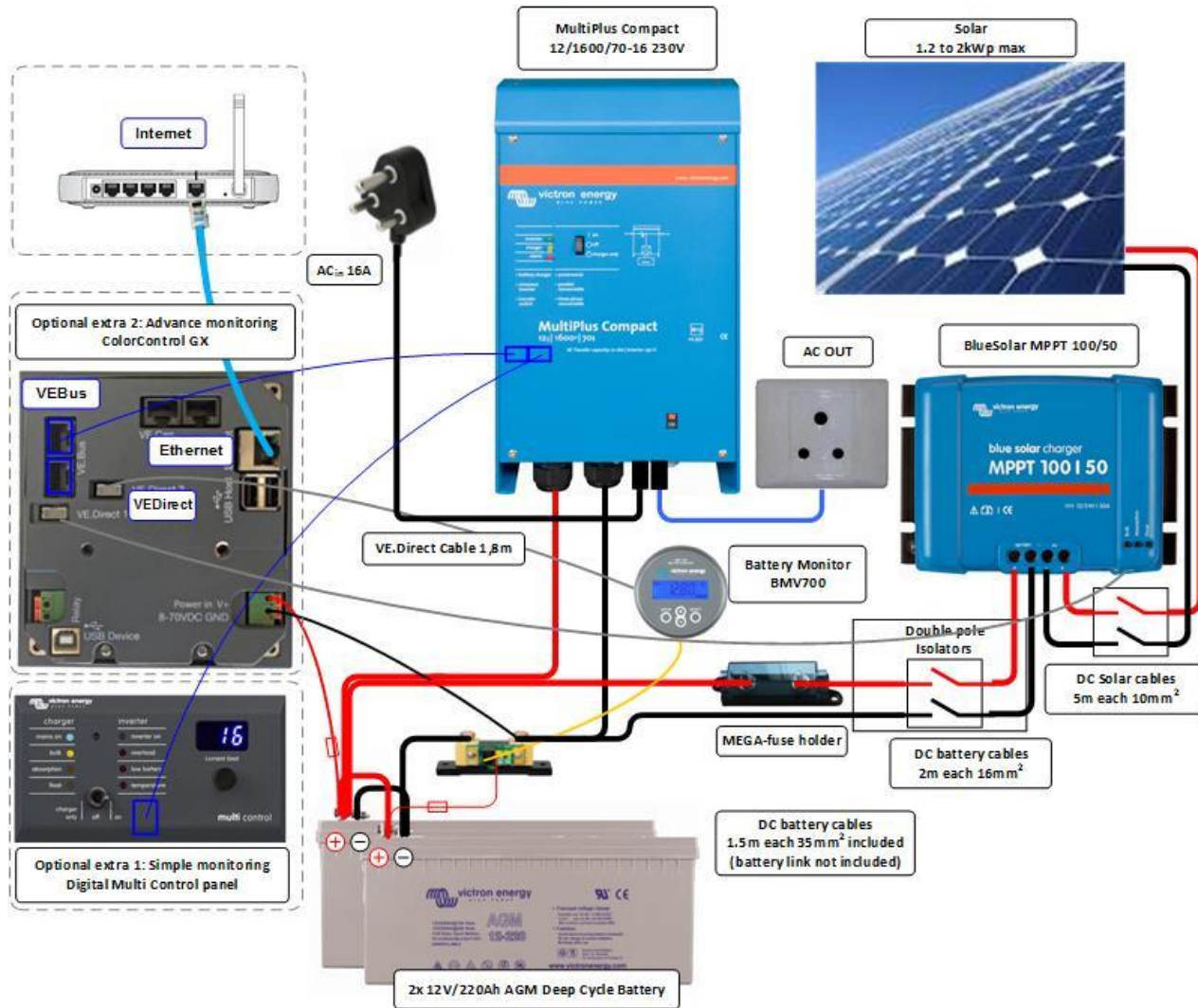

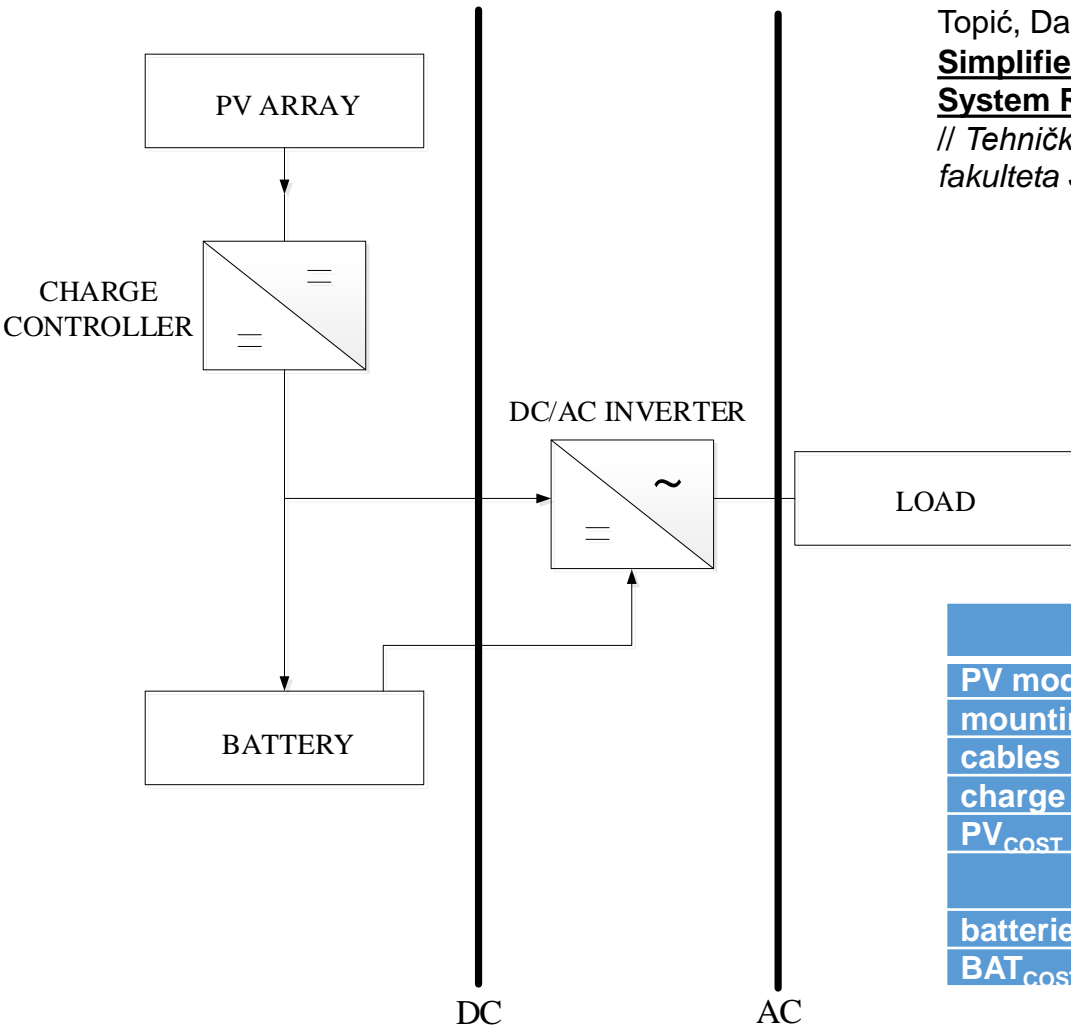
Rezultati projekta

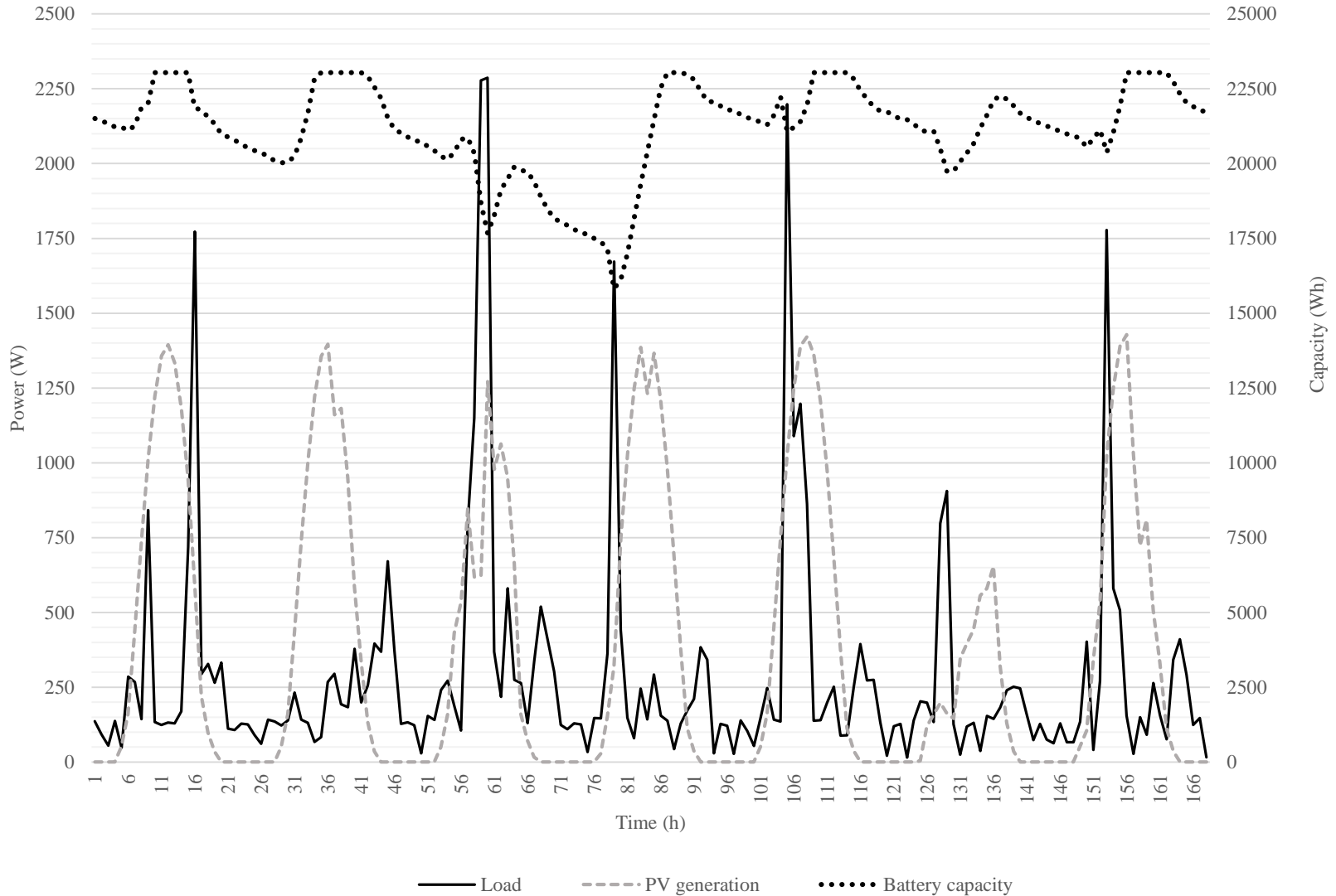

Topić, Danijel; Knežević, Goran; Kosić, Daniel; Perko, Jurica.

Simplified Model for Optimal Sizing of the Off- Grid PV System Regarding Value of Loss of Load Probability.

// Tehnički vjesnik : znanstveno-stručni časopis tehničkih fakulteta Sveučilišta u Osijeku. 25 (2018) , Supplement 2; 420-426

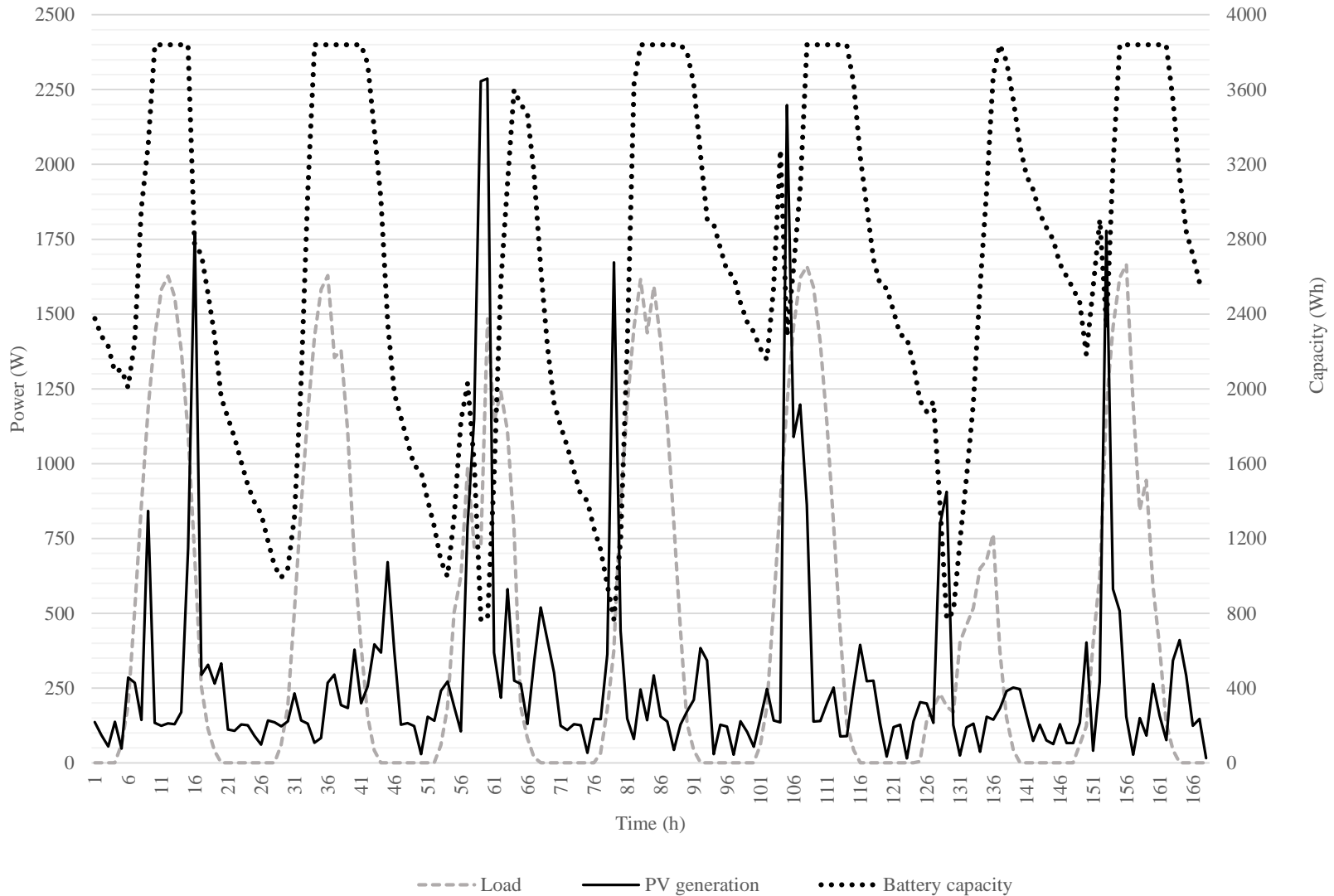

	EUR/kW
PV modules	773.33
mounting elements	33.33
cables	4.67
charge controller/inverter	233.33
PV _{COST}	1044.67
	EUR/kWh
batteries	146.67
BAT _{COST}	146.67

LOLP=0

LOLP=0.10

Demonstracijski otočni FN sustav

A cross-border region where rivers connect, not divide

A cross-border region where rivers connect, not divide

A cross-border region where rivers connect, not divide

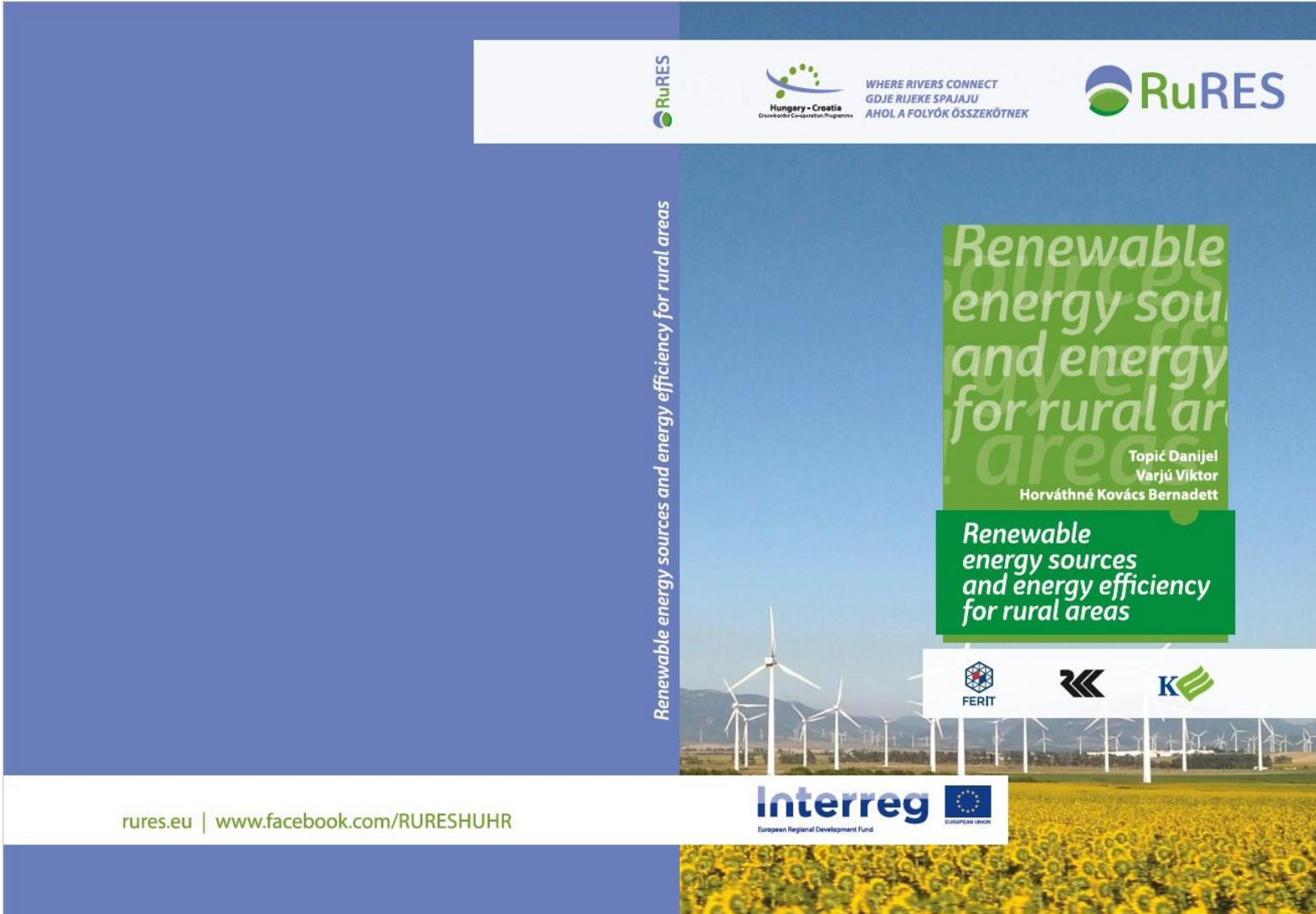

A cross-border region where rivers connect, not divide

RuRES

Hungary - Croatia
Cross-border Co-operation Programme

WHERE RIVERS CONNECT
GDJE RIJEKE SPAJAJU
AHOL A FOLYÓK ÖSSZEKÖTNEK

RuRES

Renewable energy sources and energy efficiency for rural areas

Topić Danijel
Varjú Viktor
Horváthné Kovács Bernadett

Renewable energy sources and energy efficiency for rural areas

FERIT

Interreg
European Regional Development Fund

rures.eu | www.facebook.com/RURESHUHR

Dr. Danijel Topić, Assistant Professor

email: danijel.topic@ferit.hr

Phone: +385 31 224 614

<https://www.facebook.com/RURESHUHR/>

<https://www.facebook.com/FeritReslab/>

Faculty of Electrical Engineering, Computer Science and
Information Technology Osijek

Department of Power Engineering